

RESOLUCIÓ SOBRE SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA
XXXI AGO - Badalona, 28 i 29 de març de 2009

A les dues anteriors assemblees generals ordinàries (AGO de 2007 i 2008) es va plantejar la importància d'abordar la temàtica de la salut sexual i reproductiva de la gent jove. La sexualitat té una dimensió molt àmplia. No es pot reduir a un sol aspecte: biològic, cultural, moral o psicològic, sinó que abasta tota la persona. Implica aspectes de la conducta que tenen a veure amb les relacions personals, l'afectivitat, els sentiments i les sensacions a més dels propis òrgans sexuals. Cal tenir present, doncs, que la salut sexual i reproductiva involucra aspectes de caràcter biològic, psicològic, sociològic i cultural.

L'OMS estableix que la relació entre salut i sexualitat s'ha de plantejar a partir de tres aspectes fonamentals pel desenvolupament de la vida i de les relacions personals. És així que cal educar els i les joves perquè la sexualitat sigui responsable, satisfactòria i segura. Tenint en compte que la sexualitat constitueix un ingredient bàsic de la vida i de les relacions socials, la societat n'hauria de transmetre una concepció positiva, plaent i responsable. Aquesta concepció en positiu s'hauria de transmetre tant des de la família com des de les institucions que intervenen en l'educació. La salut sexual i reproductiva ha d'estar a l'abast de tota la població juvenil sense excepcions i contribuir a la millora de la qualitat de vida d'aquest col·lectiu. Atès que la gent jove, i sobretot els i les adolescents, es troben en una etapa de maduració constant de la seva personalitat, necessiten un model integral d'educació sexual que transmeti un enfocament reflexiu i dialogant.

A l'hora de dissenyar polítiques i programes, així com d'educar sobre la salut sexual, no s'ha de reduir la sexualitat al sexe, a les relacions sexuals i a la prevenció, ja que això ens limita en el moment d'abordar aspectes primordials com són l'orientació sexual, les emocions, les relacions de poder que es poden establir, etc. Cal, doncs, una perspectiva de gènere a l'hora d'afrontar les decisions i mesures que s'adoptin en matèria de salut sexual i reproductiva. També cal tenir en compte que totes les persones som diferents i existeixen, per tant, diferents maneres d'expressar la sexualitat. Cada persona ho fa a la seva manera, i totes són respectables, sempre que no afectin la llibertat ni la dignitat dels altres.

A l'hora d'educar sobre la salut sexual i reproductiva, així com de fer polítiques de joventut en aquesta matèria, cal no caure en l'error de veure el jovent com un col·lectiu problemàtic, sinó fer una anàlisi de la seva realitat, i de forma conjunta buscar solucions i aplicar-les. Partint dels elements exposats a la resolució de l'AGO de 2007 sobre la salut en general, considerem que les polítiques de joventut en matèria de salut sexual i reproductiva han de prioritzar dos aspectes:

- A) **APOSTA PER LA PREVENCIÓ I L'EDUCACIÓ:** El millor tractament és la prevenció sense caure en la moralització i l'adoctrinament, sinó educant en el gaudi de les conductes saludables. Cal una educació integral de la salut afectiva, sexual i reproductiva, tant a nivell formal com a nivell informal, per tal que les persones joves aprenguin a detectar els comportaments i hàbits de risc.
- B) **REFORÇAR LA CAPACITAT DE DECISIÓ I DE RESPONSABILITAT DE LA GENT JOVE:** Cal donar eines perquè el jove sigui capaç d'escollir lliurement després d'haver valorat les opcions que té, oferint la informació de manera planera i pedagògica, per tal que l'elecció final sigui lliure. La llibertat d'elecció i la prevenció positivitzada són factors que faciliten la presa de decisions del i de la jove. La sexualitat mostra, per tant, tot un món de possibilitats. Conèixer i viure de forma lliure i responsable aquesta dimensió de la nostra personalitat és fonamental per al nostre equilibri personal.

Des d'aquesta perspectiva demanem que es desenvolupin les següents propostes:

- Educació integral de la salut afectiva, sexual i reproductiva, tant a nivell formal com informal (informació i sensibilització).
  - Fer referència a la sexualitat des del seu gaudi, així com des del respecte per les diferents orientacions sexuals.
  - Fomentar el treball en xarxa de les diferents institucions implicades (consells comarcals, municipis, centres educatius, associacions juvenils, ONG, etc.)
  - Oferir més recursos i instruments de formació a les associacions juvenils per poder transmetre l'educació sexual.
  - Llençar noves campanyes d'educació sexual pels i les joves, però que evitin el terme "grup de risc" i es substitueixi per "conducta de risc".
  - Dur els serveis de Planificació Familiar als centres (instituts, centres d'oci, casals,...) perquè els joves es familiaritzin amb aquest tipus de servei.
  - Capacitació i reconeixement de joves que puguin exercir d'agents de salut en aquest camp.
  - Continuar desenvolupant les experiències que han resultat positives en aquest àmbit (ex.: Programa Salut i Escola, Tardes joves, Cartera de serveis de les unitats d'atenció a la salut sexual i reproductiva de suport a l'atenció primària, Web sexe Joves, etc.)
- Major suport i ampliació de la cobertura dels dispositius d'atenció i informació sexual.
- Estimular i reforçar la capacitat de parlar de sexualitat i afectivitat, tant entre els joves com amb els adults.
- Perspectiva de gènere en la prevenció, promoció i educació afectiva i sexual; el gènere té una influència important en la configuració de comportaments, percepcions i expectatives de la gent jove.
- Major focalització de l'atenció, prevenció i educació en salut sexual i reproductiva en els col·lectius de joves més vulnerables.
- Major prevenció i control de les malalties de transmissió sexual
  - Desenvolupar un pla per garantir l'accessibilitat a les mesures anticonceptives.
  - Aplicació de polítiques efectives de prevenció de la SIDA i el VIH.
  - Donar suport a les entitats que treballen amb col·lectius que són més vulnerables.
- Major prevenció de l'embaràs no desitjat
  - Desenvolupar un pla per garantir l'accessibilitat a les mesures anticonceptives.
  - Desenvolupar un programa d'anticoncepció d'emergència.
- Cal respectar la llibertat de les dones a decidir sobre el propi cos. Resulta imprescindible endegar una reforma legal per tal d'adaptar la normativa en matèria d'IVE a la realitat europea, determinada més pels terminis que per supòsits concrets. En aquest sentit, el marc legal ha de garantir que:
  - Es segueixi un protocol per l'atenció i acompanyament en la situació d'embaràs no desitjat.
  - L'avortament sigui un acte lliure (amb previ assessorament específic).
  - L'avortament es despenalitzi.
  - L'avortament sigui gratuït, garantit amb finançament públic.
  - Es garanteixi la confidencialitat de les dades i la no persecució de les dones que es sotmetin a una IVE.
- Atenció i millora de la salut maternoinfantil (prevenció de les anomalies congènites fetals, prevenció d'hàbits no saludables de la mare, etc.)